

FÖRDJUPANDE INFORMATION OM 4H, SYFTE OCH VERKSAMHET, 4H-GÅRDEN OCH FINANSIERING AV NYA 4H-GÅRDAR.

SYFTE OCH VERKSAMHET

4H är klubbar (lokala ideella föreningar) vars huvudsakliga syfte är att bidra till en meningsfull fritid för barn och unga. Klubben har som vision/mål att alla barn och unga ska utvecklas till engagerade, välmående och ansvarstagande människor med respekt för omvärlden. Det jobbar man för genom att skapa aktiviteter av unga för unga, utifrån ungas intressen och förutsättningar. 4H är alltså ingen djurorganisation i första hand, utan en barn- och ungdomsorganisation med utgångspunkt i ungas engagemang, delaktighet och påverkan. Djur kan dock vara ett verktyg i detta.

En 4H-klubb finns för att det finns unga som vill vara med och skapa meningsfulla fritidsaktiviteter för sig själva och andra unga. Vuxna kan vara involverade och engagerade i klubben, men det är de ungas intressen, mål och förutsättningar som ska styra och leda riktningen för verksamheten. Det betyder bl.a. att det är unga som sitter i styrelsen för föreningen (kan dock vara tillsammans med nån/några vuxna, som då fungerar som stöd i t.ex. ekonomiska eller föreningstekniska frågor).

Eftersom medlemmar i 4H huvudsakligen är barn och unga så betyder det också att de har möjlighet att påverka klubbens verksamhet, dess aktiviteter, inriktning och framtid, via årsmöten och föreningsdemokratin. Syftet med 4H är att unga ska få lära genom att göra och ha möjlighet att påverka sin egen fritid. Aktiviteterna främjar detta, bl.a. genom att unga kan vara ledare för yngre, unga sitter i styrelsen, har ansvar för olika saker i verksamheten, hjälper till osv.

4H-GÅRD

En del 4H-klubbar driver 4H-gårdar, vilket är ett resultat av att medlemmar haft ett intresse för djur, djurhållning, natur och att få spendera sin fritid i aktiviteter på en gård, samt haft ett intresse för att vara med och påverka och hjälpa till i en sådan verksamhet. En 4H-gård är kortfattat en mindre bondgård, ofta i stan men inte nödvändigtvis, med djur och ibland odling samt aktiviteter för barn och unga kopplat till gårdens sysslor, drift och praktiska möjligheter. En 4H-gård är certifierad av Sveriges 4H och behöver uppfylla vissa krav och arbeta enligt särskilda riktlinjer.

Djuren på 4H-gården är ett verktyg som används för att möjliggöra att unga får lära genom att göra genom olika gårdskopplade aktiviteter. Genom t.ex. djurskötarkurser, läger på gården, möjlighet att vara ideell helgskötare, vara ledare för yngre eller helt enkelt hjälpa till med gårdens sysslor så främjas ungas färdigheter för framtiden.

4H-gårdens verksamhet är huvudsakligen tänkt att möta medlemmarnas intressen, men gården är i de flesta fall också en mötesplats för unga och allmänheten generellt. Ett besöksmål för familjer, småbarnsföräldrar, skolor m.fl. med både öppna aktiviteter och möjligheter (t.ex. påskäggsjakt, 4H-dagen, djurguidningar, kretsloppsbesök, vara med och mata djuren, grillplats, tipspromenad, eller bara vara i den gröna oas som gården är), men också och framförallt aktiviteter för medlemmar (t.ex. djurskötarkurser, after school, läger, bakning, ansvar för eller hjälp med djurhållningen, ledarträffar och ledaraktiviteter, arrangörsgrupp, hjälpa till via olika evenemang, hjälpa till att driva och sköta gården ideellt m.m.).

Medlemmarnas engagemang, delaktighet och intresse i både strategiska och operativa frågor är nödvändigt för att gården också ska kunna vara en öppen besöksgård. Ungas engagemang och deltagande utgör också hela poängen med verksamheten, att unga ska få lära genom att göra.

FINANSIERING

4H är alltså en idéburen verksamhet vars huvudsakliga syfte är att vara en plattform för barn och unga att växa. 4H-klubbar och 4H-gårdar är verktyg för detta, med utgångspunkt i det ideella. Att ha aktiviteter för barn och unga som involverar djur är dock kostsamt och tidskrävande, varför det ofta är svårt att driva en sådan verksamhet på ideell basis. För att kunna ha råd att hålla djur och kunna lägga ner tid på att driva en sådan verksamhet och aktiviteter så behövs ekonomiska medel för att täcka kostnader, bl.a. lön.

Därför samverkar 4H-klubbar med sin kommun för att gemensamt skapa ett erbjudande för barn och unga - en 4H-gård. Erbjudandet är byggt utifrån de behov, utmaningar och mål som kommunen ser, har och vill möta lokalt, tillsammans med förutsättningarna och intresset att kunna möta och erbjuda detta från civilsamhällets håll.

En 4H-gård är alltså ett samverkansprojekt som växer fram ur de gemensamma utmaningar/möjligheter som civilsamhället och kommunen ser att man vill/behöver möta/erbjuda. Lösningen behöver vara relevant och nödvändig från båda parter perspektiv och förutsättningar, t.ex. utifrån aspekter som placering av gården, målgrupp, upptagningsområde, verksamhet, mål, effekt och syfte.

Samverkansprojektet innebär att 4H-klubben får ekonomisk ersättning för att erbjuda en viss tjänst som går i linje med de behov, utmaningar och mål som kommunen och barn och unga lokalt har. Detta sker ofta i form av ett driftstöd, där driftstödet speglar och påverkar 4H-gårdens verksamhet och möjlighet att vara en plats för barn och unga att växa.

Som en light-version till den certifierade 4H-gården finns 4H-klubbar med djur, vilket är en 4H-klubb som t.ex. bara har djur några månader om året, inte är en fullskalig gård på samma sätt, inte har öppen verksamhet för allmänheten osv. Man har t.ex. kanske enbart medlemsverksamhet, eller djurslag som inte går i linje med 4H:s riktlinjer osv. Helt enkelt en 4H-klubb med djurkopplade aktiviteter men som inte är kvalificerad att få kallas 4H-gård. Denna verksamhet är precis som all vår övriga klubbverksamhet lika viktig som vår 4H-gårdsverksamhet.

RIKSFÖRBUNDET SVERIGES 4H

Riksförbundet Sveriges 4H är en självständig förening, liksom alla 4H-klubbar i landet, med syfte att stötta, jobba för att hålla ihop och utveckla 4H som helhet. Vi finansieras av statsbidrag från MUCF för att stötta befintlig verksamhet, bl.a. med löneservice, samt söker projektmedel för att kunna jobba med utvecklingsinsatser för 4H. Vi besitter inga egna pengar för utveckling av ny verksamhet, t.ex. nya 4H-gårdar eller 4H-klubbar, och våra möjligheter att stötta initiativ för nya gårdar och klubbar är begränsade då vår verksamhet och det vi jobbar med styrs av projektmedel. Utveckling av nya 4H-gårdar och förutsättningar för att sådana ska kunna drivas är därför avhängigt en framgångsrik lokal samverkan mellan en 4H-klubb och en kommun. Ibland kan det dock finnas möjlighet för Sveriges 4H att vara bollplank, källa till information och till och med processledare/facilitator för dialog och samverkan.

ÅTERKOPPLA GÄRNA!

Ser du att din/er vision ligger inom ramen för 4H? Är 4H ett intressant tillvägagångssätt för er och ser ni potential i att utforska möjligheterna vidare? Hör då av dig till info@4h.se så fortsätter vi samtalet.